

Özbekistan – Türkiye İş Forumu

27 Haziran 2021, Taşkent Hilton, 12.30

Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sn. Fuat Oktay,

**Özbekistan Başbakan Yardımcısı ve Yatırım ve Dış Ticaret
Bakanı Sn. Sardor Umurzakov,**

Sayın Bakanlar, Büyükelçimiz,

Özbekistan Ticaret Odası Başkanı Sn. Adham İkrarov,

İş Dünyamızın Başkan ve Temsilcileri,

Değerli Basın Mensupları,

Öncelikle sağlıklı günler diliyor, Orta Asya'nın incisi, ortak tarihi, dili ve kültürü paylaştığımız Ata yurdumuz Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te sizleri şahsım, iş dünyamız ve DEİK ailesi adına saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin, dünyadaki iki yüzden fazla ülke içerisinde, Özbekistan Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını ilk olarak tanıyan ve Özbekistan'ın dünya haritasında yeni bir devlet olarak ilan edilmesine öncülük eden aktör olmasından da gurur duyuyorum.

Kardeşliğimizin yansımalarını ekonomik ilişkilerimizde görüyoruz ve ülkelerimiz arasında 2 milyar \$'ı aşkın bir ticaret hacmi bulunuyor, inşallah bu yıl 4 milyar seviyesinde gerçekleşecek. Ancak Cumhurbaşkanı

Yardımcımız muhtemel çitayı hemen 10 milyara yükseltti. Bu noktada, devlet büyüklerimizin de desteğiyle, en büyük sorumluluk bizlere, iş dünyamıza düşüyor.

Özbek kardeşlerimiz, “**Dostning hām gāpi ikki bolmadı.**” ¹ (**Dosnin hemgepi iki bulmadı**) diye bir söz kullanıyorlarmış. Bizde bunu, “**Dostun bir dediğini iki etmek olmaz**” şeklinde ifade ediyoruz. Ve diyoruz ki, ekonomik ilişkilerimizi güçlendirmek için daha kararlı olacak, ticaret hacmi hedefimize giden yolda birbirimizin sözlerini ikiletmeyeceğiz.

Bu noktada, ekonomik iş birliklerimizi geliştirmenin önünü açabilecek bazı tespit ve önerilerimi sizlerle paylaşmak isterim.

- TTA çalışmalarının tamamlanarak en kısa sürede imzalanması, iş dünyamızın öncelikle beklediği konular arasında yer alıyor.
- Özbekistan’da, krediye erişmekte zorluk bulunmuyor. Kredi şartları ve faiz oranları alanında yapılacak çalışmalar, işbirliğimizi arttıracaktır.
- YK Üyesi olduğum Türk Eximbank’ın, Türkiye Özbekistan Ülke Kredisine ek olarak, yerleşik bankalar ile imzaladığı rotatif kredilerin artırılması ve çeşitlendirilmesi, iş dünyamıza kolaylık sağlayacaktır.
- Semerkant’a Başkonsolosluk açılmasını çok olumlu karşılıyoruz. Bundan sonra, bölgede yürütülecek özellikle turizm projelerinde, Türk iş dünyası temsilcilerine daha fazla fırsat verilmesini bekliyoruz.
- Farklı şehirlerde de iş birliklerimizin geliştirilebilmesini teminen, İstanbul ve Ankara çıkışlı havayolu seferlerinin çeşitlendirilmesi ve artırılması da olumlu bir adım olacaktır.

¹ <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/517803>

Sözlerime son vermeden Covid-19’la ilgili bazı değerlendirmelere değinmek istiyorum. Sağlık boyutundan söz etmeyeceğim ama hayatımıza getirdiği önemli değişiklikler ya da riskler söz konusu:

- Öncelikle, salgının fiziki hareketliliği kısıtlamasının, dijitalleşme ve yapay zeka dönemine geçişi çok hızlandırdığını görüyoruz. Bunun iş hayatımıza nasıl yansımaları olacağını iyi düşünmeliyiz.
- Kaynak çeşitliğinin önemine inanırız. Ancak Covid-19’la önemini daha iyi kavradık. Firmalarımız, rekabet ederken, ölçeği büyük olan yerlerle çalışmanın getirdiği avantajı kullanırlardı. Bir hizmet ya da ürünü ne kadar fazla arz edebilirsiniz, rekabette öne geçme imkanınız olabilir. Ancak Covid-19, tek bir kaynağa bağlı olmanın risklerini de net bir şekilde meydana çıkardı. Ve kaynak çeşitliliğini bir defa daha hayatımızın merkezine koydu. Bu çeşitliliği dostlarımızdan temin edelim.
- Yeni bir kavramla da karşı karşıya kaldık. Uzaklık ve yakınlıkla ilişkili olarak düşündüğümüz Lojistikte, artık “ulaşılabilirlik” kavramını da konuşuyoruz. Covid-19 ile birlikte, tedarik zinciri ve ulaşılabilirlik kavramı da hayatımızda daha önemli bir noktaya geldi ve anahtar kelimeler, “tedarik zinciri” ve “güven” oldu.
- Zannederim bunlar yeni dönemde hepimizin üzerinde çalışmamız gereken alanlardır.

Şair ve devlet adamı Ali Şir Nevai (*Alişer Navoiy*), Lisanü’t Tayr adlı eserinde “**İnsanın en iyi ahlaki gayretidir.**” diyor.

146 İş Konseyi hepimizin gücü.

İki dost ülke, Türkiye ve Özbekistan'ın temsilcileri olarak, karşılıklı ticaret ve yatırımlarımızı güçlendirmek için daha çok gayret edeceğiz

Bu duygularla, başta Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sn. Fuat Oktay ve Özbekistan Başbakan Yardımcısı Sn. Sardor Umurzakov olmak üzere, katılan herkese teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Nail OLPAK

DEİK Başkanı